

**Tredje næstformand (Kaj Ikkast):**

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at beslutningsforslaget omhandler udvidede sygedage-penge under børns indlæggelse.

(Kort bemærkning).

**Anders Samuelson (RV):**

Og dermed også muligheden for at få gennemført forslaget, og det er i den forbindelse, at den lille diskussion opstår.

Pointen i det, som jeg omtalte før, er, at én ting er at have peget på den anden hest. Nu har man så også fået den rytter op på den anden hest, som man ønskede sig, og så må man så se, hvorvidt vedkommende også kan få hesten til at galopere i den retning, som man ønsker sig.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

**Afstemning****Tredje næstformand (Kaj Ikkast):**

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

**12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:**

**Forslag til folketingsbeslutning om sikring af reel valgfrihed for børnefamilierne gennem garanti for pasningstilbud til børn over 6 måneder.**

Af Karen Jespersen (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.  
(Fremsat 6/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

**Forhandling****Socialministeren (Henriette Kjær):**

Der skal ikke være nogen tvivl om, at der i regeringen er en bred opbakning til, at børnefamilierne skal have gode vilkår for at indrette sig ud

fra familiernes behov. Det gælder også, at der skal være reelle valgmuligheder.

Regeringen er imidlertid af den opfattelse, at det forslag, der ligger her, ikke er den rigtige fremgangsmåde. I dag behøver man som kvinde eller mand ikke at vælge imellem enten familielivet eller arbejdslivet. Det er i høj grad muligt at kombinere livet som forældre med livet på arbejdsmarkedet. Men mange familier udtrykker problemer med at få enderne til at mødes i hverdagen. Derfor vil regeringen tage flere initiativer til at forbedre mulighederne for børnefamilierne.

Et initiativ er den forlængede fleksible barselorlov på 1 år, hvor familien selv kan vælge, hvornår orloven passer bedst ind i forhold til familiernes behov og ønsker. Flexibiliteten skal forstås på den måde, at forældrene selv kan vælge, hvem der skal tage orloven, og hvornår den skal tages inden for barnets første 8 leveår, og det har jo været debatteret en del i dag.

Dagtilbud af høj kvalitet til børn er også et meget væsentligt element, når vi taler om sammenhæng mellem arbejds- og familieliv. Det er vigtigt, at der er nogle trygge og udviklende rammer for børnene, mens mor og far er på arbejde, og det er vigtigt, at der er tilstrækkeligt med pladser.

Op gennem 1990'erne oplevede vi mange og lange ventelister i forhold til dagtilbuddene. I dag ser billedet heldigvis meget anderledes ud. Kommunerne har gjort et stort arbejde. Over 90 pct. af kommunerne har en eller anden form for pasningsgaranti, og 80 pct. af kommunerne lever op til servicelovens bestemmelser om pasningsgaranti for alle børn mellem ½ år og skolealderen.

Med denne gode udvikling på dagtilbudsområdet og en forventning om et fald i børnetallet finder regeringen ikke, at der er grundlag for at ture frem med direktiver over for kommunerne.

Kl. 21.00

Regeringen er enig i, at der i enkelte kommuner er for lange ventelister, men da der netop har været kommunalvalg, har borgerne haft mulighed for at udskifte de politikere, der ikke lever op til deres ansvar på dette område.

Regeringen har i øvrigt stor tillid til kommunerne og er af den opfattelse, at det er mest hensigtsmæssigt, at det er en lokal vurdering og et lokalt ansvar at sikre det nødvendige antal pladser. Det er kommunerne, der bedst kender til de lokale behov.

Så i stedet for at vanskeliggøre og indsnævre styringsredskaberne for kommunerne vil regeringen give kommunerne øget mulighed for at udvikle og tilbyde mere fleksible tilbud til børnefamilierne.

Regeringen lægger således i sin politik op til større valgfrihed for forældrene og vil ikke binde kommunerne mere end højst nødvendigt. Regeringen afviser på denne baggrund beslutningsforslaget.

**Tredje næstformand (Kaj Ikast):**

Tak for det. Fru Eva Kjer Hansen som ordfører.

**Eva Kjer Hansen (V):**

Her er yderligere et af de forslag, man kan undre sig over, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre ikke gennemførte, mens de selv sad i regering. Det er jo ikke så længe siden, vil jeg sige til hr. René Skau Bjørnsson.

For Venstre er det vigtigt at sikre, at børnefamilierne har nogle gode rammer for dagligdagen. Her spiller ikke mindst børnepasningen en vigtig rolle, og vi har da også en række initiativer på vej, der skal give flere valgmuligheder i børnepasningen og bedre regler omkring barselorloven.

De fleste kommuner har jo for længst opdaget, at det er en god idé at have gode børnepasningsmuligheder, hvis kommunen skal virke attraktiv for børnefamilierne, og følger man den lokale debat rundt omkring, og specielt i den netop overståede kommunevalgkamp, er det jo tydeligt, at her er et område, som lokalpolitikere netop godt ved, at de bliver bedømt på.

Jeg forstår slet ikke forslagsstillernes formulering om, at hvis vi forbedrer barselorlovsmulighederne, kan der, og jeg citerer fra forslaget bemærkninger: »være grund til at frygte en udvikling, hvor langt flere kommuner tilskyndes til at opgive deres pasningsgaranti fra 6 måneder.«

Der er ikke megen tillid til kommunerne i disse bemærkninger fra forslagsstillerne, men jeg kan berolige med, at efter et veloverstået kommunevalg er der nu langt flere Venstreledede kommuner, så det lover rigtig godt for fremtiden.

Venstre finder ikke, at der er behov for en så firkantet lovgivning, som der her lægges op til. Er der problemer med pasningsgarantien i en kommune, må man lokalt sørge for at tage emnet op.

(Kort bemærkning).

**René Skau Bjørnsson (S):**

Venstres ordfører behøver ikke at undre sig over, at forslaget først kommer nu. Vi fremførte det også, men fremsatte det ikke i Folketinget, mens vi havde regeringsmagten.

Men endnu en gang måtte vi jo konstatere, at der var mange fine ord i Venstres ordførertale, ligesom der var i ministerens: Flexibilitet og frit valg, og den fik ikke for lidt. Men ordføreren forholdt sig ikke til den problemstilling, at der ikke er frit valg for forældrene, hvis man ikke kan få sit barn passet.

Hvorfor vil Venstre ikke være med til at sikre forældrene et reelt frit valg af orlovsperiode? Hvorfor er det, at nogle skal tvinges på barselorlov, når de ikke selv ønsker det? Hvorfor vil Venstre ikke tilgodese børnenes tarv og børnenes bedste i denne her sag?

(Kort bemærkning).

**Eva Kjer Hansen (V):**

Jeg bliver nødt til at starte med at spørge den socialdemokratiske ordfører: Når man nu har tænkt de her tanker, åbenbart i længere tid, hvorfor har man så ikke fremsat dem som et forslag, mens man havde regeringsmagten, mens man havde muligheden for at få et forslag behandlet i Folketinget? Hvorfor kommer det pludselig nu? Det vil da være interessant at få at vide.

Vi er i Venstre faktisk meget optaget af at sikre børnefamilierne et frit valg mellem forskellige børnepasningsmuligheder. Det kan være mellem den kommunale børnepasning og en privat børnepasning, et frit valg på kryds og tværs af kommunegrænser.

Der er i dag nogle hindringer, som vi gerne vil løse op for, og det er dét, vi vil komme med nogle forslag om, ligesom vi vil komme med forslag til ændringer af barselorloven og gøre den meget mere fleksibel. Og så er det jo ikke nødvendigvis efter 6 måneder, man måtte have brug for en pasningsordning.

Hvis barselorlovsreglerne bliver så fleksible, som vi har lagt op til, vil det jo være på forskellige tidspunkter, man måtte have et pasningsbehov. Derfor synes vi faktisk, at det er kommunerne, der skal leve op til at finde en plads til børnefamilierne, når de har behov for det, lige når det er, at der er brug for det, og det gør langt de fleste kommuner i dag.

(Kort bemærkning).

**René Skau Björnsson (S):**

Jeg vil endnu en gang sige, at verden jo ikke går i stå. Den udvikler sig hele tiden, og regeringen fremsatte også de her forslag eller fremførte dem, havde udkast til dem, inden valget kom, og den havde også planer om at fremsætte dem, og vi havde også en finansieringsmodel i forhold til de her forslag. Og bedre sent end aldrig, kan man jo sige. Vi har hele tiden ønsket og har hele tiden sagt, at vi kan gøre det bedre, vi skal gøre det bedre. Verden går ikke i stå, og de forslag kom så.

Men endnu en gang fik vi jo den sædvanlige tomgangssnak om frit valg og frit valg. Så jeg prøver igen: Hvorfor vejer børnefamiliernes forhold og dermed børnenes tarv mindre end hensynet til de mange Venstrekommuners selvbestemmelsesret? Hvorfor vejer den selvbestemmelsesret højere end barnets tarv?

Vi siger: Der er mange kommuner i dag, der lever op til pasningsgarantien. Vi vil være bekymret for, at man ikke vil gøre det, når man skal se på kommunens økonomi fremover, for det kan være, at man prioriterer anderledes i kommunerne. Det er vi bekymret for. Vi vil sikre forældrene det frie valg af orlov, det frie valg til at være sammen med deres børn.

(Kort bemærkning).

**Eva Kjer Hansen (V):**

Jeg skal gerne gentage nogle ting af hensyn til den socialdemokratiske ordfører. Nej, jeg skal lige af med den bemærkning også, at det nu er lidt underligt, at Socialdemokratiet sådan går og putter med tingene. Når de nu har tænkt alle de her tanker og haft udkast liggende, så begriber jeg ikke, hvorfor de ikke har fremsat et forslag, så vi kunne få en åben debat om det, når det nu efter egen opfattelse skulle være så gode forslag. Men man kommer først med det nu her. Det er vel ikke, fordi man midt i valgkampen havde brug for at lancere nogle nye tanker, nogle initiativer, så man måske lige kunne redde noget i sidste øjeblik?

Det er så ikke lykkedes særlig godt, for hvis det er sådan nogle forslag her, Socialdemokratiet vil komme med, så løser de jo ikke nogen videre problemer. Der er nogle kommuner, hvor ventelisterne er for lange, men det er få kommuner i forhold til alle de steder, hvor det kører rigtig godt.

Nogle af de store problemer, der er at tage fat på, er jo netop at give børnefamilierne et reelt

frit valg mellem forskellige pasningsordninger. Og hvem er det, der da stiller sig på tværs? Det er Socialdemokratiet. Så gid de ord, der er kommet fra den socialdemokratiske ordfører, også ville blive brugt i andre sammenhænge, når vi diskuterer konkrete forbedringer for børnefamilierne, for det er dét, der er brug for. Der er ikke brug for, at vi skal til at lave særlovgivning, fordi der er nogle få kommuner, der ikke kan hitte ud af det.

Som jeg sagde i mit indlæg, så er det her for firkantet, og vi synes, at det er overflødigt at gennemføre det.

**Tredje næstformand (Kaj Ikast):**

Sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

**René Skau Björnsson (S):**

Bare meget kort for at slå fast: Socialdemokratiet har ikke puttet med tingene, har ikke gemt dem til en valgkamp. De forslag, de ideer, Socialdemokratiet har på det her område, blev fremført i august måned i år netop for at sige, at det ikke har noget med valgkamp at gøre. Det er et led i en fortsat udvikling af tilbuddene til vores børnefamilier, og det her er et meget vigtigt led, hvor vi siger: Forældrene skal garanteres, at de kan få deres børn passet, så mor eller far ikke skal blive hjemme, fordi barselorloven nu er på 1 år. Man skal kunne få sit barn passet, når man vil, og skal kunne holde orloven, når man vil, for at være sammen med sine børn.

**Tredje næstformand (Kaj Ikast):**

Hr. René Skau Björnsson som ordfører.

**René Skau Björnsson (S):**

I Socialdemokratiet arbejder vi fortsat på at skabe de bedste rammer for, at børnefamilierne kan prioritere deres fælles tid. Vores udgangspunkt i vores børnefamiliepolitik har altid været og er fortsat, at det er børnene, der er i centrum, og at de initiativer, vi tager, skal være til barnets bedste. Børnefamiliernes vilkår har været en hyppig gæst på den politiske dagsorden de sidste år, og det er der god grund til.

At få en dagligdag med to fuldtidsjob og to små børn til at fungere er virkeligheden for rigtig mange familier. Det er ikke nødvendigvis en trist og grå virkelighed, selv om det en gang imellem fremstilles sådan, men der er ingen tvivl om, at tid er en til tider meget knap ressource i mange børnefamilier.

Derfor er det glædeligt, at der også i det nye Folketing ser ud til at være opbakning til en længere barselorlov. Den tror vi at mange børnefamilier vil få glæde af. Men i Socialdemokratiet er vi meget bevidste om, at ikke to børnefamilier er ens. Det eneste, børnefamilier har tilfælles, er sådan set, at de har børn, og at de har travlt. Derfor er det yderst vigtigt, at vi bevarer børnefamiliernes valgfrihed, når det gælder barselorloven, vel at mærke en reel valgfrihed. Det er derfor, vi har valgt at fremsætte dette beslutningsforslag.

Kl. 21.10

Vores mål er at give den enkelte familie bedre muligheder for selv at vælge den løsning, der passer til netop familien. Vi er nemlig bekymret for, at 1 års barselorlov kan udvikle sig til 1 års barseltvang for en af forældrene, og i de fleste familier nok moderen, hvis der ikke er mulighed for at få passet barnet.

Regeringen mener vistnok, at man frit skal kunne vælge barselorloven inden for barnets første leveår. Vi synes, at det er en glimrende idé, som vi jo netop lagde grunden til ved at indføre børnepasningsorloven og vores seneste udspil fra sensommeren. Men kan man ikke få passet sit barn, før det er 1 år, bliver ideerne om et frit valg sendt i frit fald mod jorden.

I dag er der ca. 40 kommuner, der ikke har pasningsgaranti fra 6 måneder. Det er altså allerede et problem. Men når regeringen skal til at forhandle med kommunerne for at få indført sit skattestop, er vi bange for, at problemet mangedobles. Kommunerne vil spørge: Hvor skal vi spare? Et nemt svar kunne være, at kommunerne bare kan fjerne pasningsgarantien, når mødrene alligevel kan gå hjemme et helt år.

Den situation vil vi i Socialdemokratiet meget gerne undgå. Med en forlænget barselorlov og pasningsgaranti efter 6 måneder vil forældrene få de bedste muligheder for at planlægge, hvornår de vil arbejde, og hvornår de vil holde orlov med barnet. Det er den bedste løsning for virksomhederne og for arbejdsudbuddet, fordi vi ikke forhindrer folk i at komme tilbage på arbejdsmarkedet, når de har lyst. Og det er den bedste løsning for børnefamilierne og ikke mindst børnene, fordi det giver en reel mulighed for at holde fri med barnet efter det første år.

Derfor håber vi, at Folketinget vil støtte dette beslutningsforslag, så det frie valg bliver et reelt frit valg for alle børnefamilier i alle kommuner.

(Kort bemærkning).

**Eva Kjer Hansen (V):**

Det er jo sådan nærmest den sædvanlige systemtænkning, vi får præsenteret her fra Socialdemokratiets side.

Jeg vil gerne spørge: Hvorfor er det, at Socialdemokratiet har lagt sig fast på, at pasningsgarantien skal træde i kraft lige netop efter 6 måneders barselorlov? Hvad med de børnefamilier, der f.eks. vælger at have en kortere barselorlov på 3 måneder eller 4 måneder eller 5 måneder?

Vi har været inde på tanken om, at man skal have lov til at holde sin orlov på et senere tidspunkt, hvis det nu er det, der passer familien bedst. Hvorfor lige netop de 6 måneder?

Er det simpelt hen, fordi Socialdemokratiet klart vil signalere: Familierne skal holde 6 måneders orlov. Ingen tvivl om det. Jeg synes, at det er et dårligt signal. Men jeg vil gerne have bekræftet, at det er det, den socialdemokratiske ordfører gerne vil have.

(Kort bemærkning).

**Christian H. Hansen (DF):**

Det er et ganske kort spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører: Jeg kan forstå, at det her forslag har banket meget i socialdemokratiske hjerner, da det skulle fremføres, og i august fremlagde man det her som noget nytænkning og som en garanti for, at nu skulle børnefamilierne blive glade.

Det kan godt være, at jeg har læst den tidligere regerings finanslovsforslag helt forkert, men var det her faktisk en del af det? Lå det inde som et forslag?

(Kort bemærkning).

**René Skau Björnsson (S):**

Til Venstres ordfører vil jeg sige, at det er jo et afvejet hensyn til børnefamilierne, til arbejdsmarkedet og til kommunerne og landets økonomi, der gør, at vi siger: Når vi nu udvider barselorloven fra 6 måneder op til 1 år, så var det måske meget fornuftigt at sige, at vi har den grænse på et halvt år endnu, og hvis forældrene vil holde længere orlov, er det fint, og vil de holde kortere orlov, er det fint. Et halvt år er dér, hvor man får pasningsgaranti. Så får vi ikke kommunerne ud i et økonomisk uføre.

Til Dansk Folkeparti vil jeg sige, at det var et led i den barselpakke, som regeringen fremlagde, og som regeringen havde med i forhandlingerne om barselorloven, hvor jeg ikke tror, at Dansk Folkeparti var med.

**Tredje næstformand (Kaj Ikast):**  
Næste ordfører, fru Pia Kristensen.

**Pia Kristensen (DF):**

For Dansk Folkeparti er det vigtigt, at der skabes de bedst mulige rammer for børn og forældre. Børn skal have en god start på livet, og det ideelle ville naturligvis være, at forældre selv passer deres børn, når de er helt små. Den nære følelsesmæssige tilknytning mellem børn og forældre er uhyre vigtig, i særdeleshed i barnets første leveår.

Kl. 21.15

I forbindelse med den varslede reform af barselorloven lægges der op til markante forbedringer. En udvidelse af barselorloven er, set med Dansk Folkepartis øjne, primært for barnets skyld. Det er barnets behov, der skal tilgodeses.

I bemærkningerne til forslaget handler det faktisk udelukkende om forældrenes behov. Der tales om indskrænket valgfrihed for en stor gruppe forældre, og der tales om en uønsket og påtvunget forlængelse af barselorloven for forældre. Paradoksalt vil nogle sikkert mene, for der er faktisk mange, der glæder sig over en udvidet barselorlov og vil bruge den fuldt ud.

Dansk Folkeparti er enig i, at man fra samfundets side skal kunne tilbyde børn og forældre velfungerende pasningsordninger af god kvalitet. Det hører med til en god familiepolitik. Når det drejer sig om pasningsgaranti, er det en kommunal opgave, og vi mener, det vil være uklogt at blande sig i det.

**Charlotte Dyremose (KF):**

Reel valgfrihed er et af hovedelementerne i konservativ politik. Det gælder selvfølgelig også for børnefamilierne.

Vi konservative er selvfølgelig glade for, at oppositionspartierne også har lagt mærke til, at det netop er en del af regeringsgrundlaget. Det er jeg sikker på vil give basis for et rigtig godt og frodigt samarbejde om reel valgfrihed, bl.a. til at forældrene kan få lov at passe deres børn derhjemme, hvis de har lyst til det, eller måske at de skulle have mulighed for at have lidt længere åbent i daginstitutionerne eller have åbent på andre tidspunkter, hvem ved? Det vil også give mere reel valgfrihed.

Det er konservativ politik, at vi danskere i det hele taget skal til at nyde en større grad af reel valgfrihed, men vi skal altså lige huske, at det er en kommunal opgave at sørge for pasningstilbuddet. Det er kommunerne, der står for det her.

Som kvinde kender jeg problemet, selvfølgelig gør jeg det, og jeg kan også godt frygte, at kommunerne pludselig begynder at tænke, at nu holder vi op med at bygge daginstitutioner, vi behøver jo ikke at have så mange børn i daginstitution, for de kan bare blive passet derhjemme. Den frygt kan jeg sagtens have, men det indgår jo altså allerede i serviceloven, at kommunerne skal sørge for et pasningstilbud.

Det er jeg glad for, da jeg mener, det er rigtig, og jeg mener, det er forkasteligt, hvis kommunerne begynder at lave kassetænkning på grund af de lovforslag, vi laver her på Christiansborg. Men jeg mener faktisk, at det er vælgerne, der skal vælge deres kommunalpolitikere på, om de gør tingene godt nok, og ikke os folketingspolitikere, der skal slå kommunalpolitikere i hovedet.

Kommunalpolitikere ønsker, fuldstændig ligesom jeg, kommunalt selvstyre, og vil de have det, så er jeg sikker på, at de også godt er klar over, at så skal de også formidle det kommunale selvstyre fornuftigt. Derfor må vi selvfølgelig have dialog med kommunerne og sige til dem: I skal forvalte det her ordentligt, I skal selvfølgelig ikke lave kassetænkning på baggrund af de lovforslag, vi laver på Christiansborg. Men de er jo altså som sagt også interesseret i det kommunale selvstyre.

Desuden er kommunerne jo også interesseret i, at deres borgere går på arbejde, for hvis f.eks. alle deres hjemmehjælpere og alle deres pædagoger ikke kan få deres børn passet, så er der en masse praktiske problemer, der pludselig skal løses ude i kommunerne.

Derfor ønsker vi konservative ikke at pådutte kommunerne yderligere tvang. Vi ønsker at fastholde det kommunale selvstyre, men vi er helt enige i, at det selvfølgelig er et stort problem, hvis kommunerne laver denne her form for kassetænkning. Derfor vil vi gerne føre den dialog med kommunerne, men vi kan ikke støtte det her forslag.

**Villy Søvnald (SF):**

Der har jo været en lang diskussion forudgående om barsel, så jeg skal ikke gennemgå hele den lange række, bare sige, at SF i foråret fremlagde sit barseludspil indeholdende fire elementer.

Det ene var en forlængelse af barselorloven, det andet var en sikkerhed for pasningsgaranti, altså det punkt, vi diskuterer her, det tredje var

så en fleksibel forældreorlov, og det fjerde var en barselfond.

Vi så pasningsgarantien meget inspireret af SF's tanker om frihed for det enkelte menneske, mennesket frem for systemet kunne man næsten kalde det. Hvis nu der var et menneske i en kommune, der havde lyst til efter 6 måneder at afslutte sin barselorlov, fordi vedkommende gerne ville vende tilbage til arbejdsmarkedet, men kommunen sagde, at det ville den ikke sørge for, for der var 1 års barselorlov, ville vi som et frihedelskende parti meget nødtigt anbringe et menneske i den situation med manglende frihed.

Kl. 21.20

Derfor var der for os den meget snævre sammenhæng mellem en forlænget barselorlov og en pasningsgaranti efter 6 måneder, og da det her forslag ordret er de samme tanker, er det jo indlysende, at SF kan støtte det.

Det står ikke lysende klart efter at have læst forslaget, hvordan man teknisk vil gøre det. Der er to muligheder. Den ene, som vi har foreslået tidligere, er at lave en ændring af serviceoven, hvor vi sikrer, at forældre og børn har ret til en plads, når de ønsker det. Det bliver betegnet som et voldsomt indgreb i det kommunale selvstyre, og det er rigtigt, det synes jeg man skal bryde sammen og tilstå, at det er et indgreb i kommunernes ret til at lade børnene stå på venteliste.

Men på samme måde diskuterer vi jo ikke det, at børn, der gerne vil i skole, skal i skole, som et voldsomt indgreb i det kommunale selvstyre. Det har vi så at sige vænnet os til. Det tror jeg også vi ville gøre, hvis vi sikrede den her mulighed.

Den anden mulighed er at pålægge kommunerne en eller anden betaling for at sikre, at der er et økonomisk incitament, der fremmer det her.

Vi er åbne over for begge modeller. Det afgørende for os er kampen for frihed og sikkerheden for, at børn, der gerne vil have en plads efter 6 måneder, også kan få en plads.

#### Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten støtter forslaget. Vi ønsker en udvidelse af barselorloven til 1 år, men vi ønsker ikke at indføre tvang.

Den ideelle barselorlov forener hensynet til barnets tarv med hensynet til forældrenes ønsker og muligheder. De mange års mangel på pædagogiske dagtilbud har betydet, at mange

forældre mod deres ønske har været tvunget til at tage børnepasningsorlov. Det har givet konflikter på arbejdspladserne, og det er især gået ud over kvinderne.

Karriere og spændende job skal ikke være uforeneligt med det at få børn, og derfor forener den ideelle barselorlov/børneorlov alle elementerne. Den bør indeholde mulighed for deltidsorlov efter de første 6 måneder, og den bør indeholde incitament for fædre til også at give sig selv og barnet den oplevelse, det er at være sammen i dagligdagen.

Vi er derfor enige med forslagsstillerne i, at det er vigtigt at fastholde retten til et pædagogisk dagtilbud fra 6-måneders-alderen, så den enkelte familie kan vælge den løsning, der passer den bedst. Det er vigtigt med en pladsgaranti, men det er mindst lige så vigtigt at huske kvaliteten. Derfor vil vi også senere genfremsætte vores forslag om en miljølov for børn og unge.

Kvantitet og kvalitet er ikke og må ikke opstilles som modsætninger. De er begge forudsætninger for, at vores børn kan få de optimale muligheder.

Vi støtter som udgangspunkt det her forslag og vil se velvilligt på det under udvalgsbehandlingen.

#### Tove Videbæk (KRF):

Dette forslag er meget sympatisk og ser som sådan vældig besnærende ud med sikring af reel valgfrihed for børnefamilier. Det er Kristeligt Folkeparti jo i høj grad for, og hvis det var det, vi skulle stemme om, var vores ja helt bestemt allerede klar. Forslagsstillerne har virkelig gjort sig umage med at finde de rigtige ord til lejligheden.

Men det her forslag med at sikre den reelle valgfrihed for børnefamilierne vil man jo gøre gennem garanti for pasningstilbud til børn over 6 måneder, og så er sagen en helt anden for os, for det giver jo stadig væk ikke reel valgfrihed for børnefamilier.

Børnefamilierne har med dette forslag stadig ikke reel valgfrihed. De kan stadig vælge at ansætte en pige i huset til passe deres børn. I nogle kommuner får man tilskud til det. De kan også vælge at lade naboen eller tante Olga passe børnene. Det kan man også få tilskud til. Men hvis man reelt vælger, at det er mor eller far, der skal blive hjemme og passe børnene, ja, så slipper den reelle valgfrihed op, for det har indtil nu været sådan, at det er o.k., at andre passer børnene, men at mor eller far gør det, nej, der siger

man sandelig stop. Der når man grænsen for valgfrihed. Hvorfor dog det? Det burde da være en menneskeret f.eks. frit at kunne vælge at gå på deltid, mens man har småbørn, men indtil nu har der heller ikke været den mindste forståelse for at give børneforældrene denne reelle valgfrihed.

Kl. 21.25

I andre nordiske lande har man indført den reelle valgfrihed ved, at pengene følger barnet, og se bare, hvad de kan i disse lande! Når vi f.eks. måler børns læsning, hvordan de klarer sig i matematik og især i naturvidenskabelige fag, ja, så sakker danske børn langt bagud for børn i de øvrige nordiske lande, og naturligvis hænger de her ting sammen.

For nogle måneder siden havde vi i uddannelsesudvalgsregi møde med nogle forskere, som arbejder med disse undersøgelser, og når man spørger dem om grundene til, at børn klarer sig godt eller skidt i skolen, ja, så siger de jo helt klart, at ikke alene skolen, men især hjemmet har en stor betydning her. Barnets start i livet er utrolig vigtig for, hvad barnet senere kan klare og opnå.

I de øvrige nordiske lande får børnene et langt bedre udgangspunkt og en bedre startopstilling end danske børn, og det viser sig helt klart i masser af undersøgelser, hvad dét medfører.

Men i Danmark vil vi ifølge forslagsstillerne åbenbart fortsætte med at være Nordens institutionsland nr. 1 med hensyn til børn. Forslagsstillerne vil åbenbart fortsætte med at proppe flere og flere børn ind i institutioner med det yderligere resultat, at børn bliver syge og dårlige af støjniveau, af for lidt plads og af, at de har for få pædagoger.

Lad os dog i stedet bruge denne her anledning til at sige, at vi vil sikre reel valgfrihed for børnefamilier ved, at pengene følger barnet, og det vil så give nogle ekstra pladser i daginstitutioner. Den anledning vil vi så bruge til at skabe bedre kvalitet i daginstitutioner for de børn, som nu skal være der, og den kvalitet skal både dreje sig om flere kvadratmeter pr. barn, flere voksne pr. barn, flere aktiviteter, bedre fysiske rammer osv., så ja, vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard, til en miljølov for børn, og ja til sikring af reel valgfrihed for børnefamilier, men bestemt ikke ved at skaffe endnu flere institutioner.

Hr. René Skau Björnsson nævnte igen den tidligere statsministers ofte citerede udsagn om, at vi skal gøre det bedre, og dét er jeg bestemt enig i, for det her forslag er simpelt hen ikke godt nok.

### René Skau Björnsson (S):

Tak for ordet og tak for debatten, der i hvert fald har vist, at der er en stor interesse for at give børnefamilierne nogle gode rammer for at tilrettelægge deres dagligdag, som de vil.

Jeg er også glad for den oprigtige bekymring, der har været for børnefamilierne og den problemstilling, de kan havne i med en forlænget barselorlov, og at de dermed ikke nødvendigvis får det frie valg mellem at tage orlov eller gå på arbejde.

Jeg er også glad for den bekymring, der er kommet til udtryk, for, at især kvinder kan komme i en situation med barselorlovstvang og ikke fleksibilitet, som nogle har ønsket med en udvidet barselorlov.

Vi har ønsket at give børnefamilierne en bred vifte af muligheder til at træffe nogle individuelle valg til at tilrettelægge deres familieliv på bedst mulig måde, og derfor er det selvfølgelig som forslagsstiller brandærgerligt, at der ikke er flertal for forslaget her i dag, men jeg er glad for, at der er mange, der har kunnet se de problemstillinger, der rører sig på området, og også, at specielt Det Konservative Folkeparti var meget enig i, at det kunne blive et stort problem.

Så det er jeg glad for, og så er jeg selvfølgelig glad for opbakningen til forslaget fra SF, Enhedslisten og De Radikale.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

### Afstemning

#### Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

**Meddelelser fra formanden****Tredje næstformand (Kaj Ikast):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen,  
torsdag den 13. december 2001, kl. 10.00.Angående dagsordenen skal jeg henvise til  
den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 21.30